Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2025)0101

Ролята на съхранението на газ за осигуряване на доставките на газ преди настъпването на зимния сезон

Изменения, приети от Европейския парламент на 8 май 2025 г. към предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1938 по отношение на ролята на съхранението на газ за осигуряване на доставките на газ преди настъпването на зимния сезон (COM(2025)0099 – C10-0041/2025 – 2025/0051(COD))[1]

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

[Изменение 1, освен ако не е отбелязано друго]

ИЗМЕНЕНИЯ, ВНЕСЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ*

към предложението на Комисията

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1938 по отношение на ролята на съхранението на газ за осигуряване на доставките на газ преди настъпването на зимния сезон

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

---

[1] Въпросът е отнесен обратно до компетентната комисия за междуинституционални преговори съгласно член 60, параграф 4, четвърта алинея от Правилника за дейността (A10-0079/2025).

* Изменения: нов или изменен текст се обозначава с получер курсив; заличаванията се посочват със символа ▌.

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Регламент (ЕС) 2022/1032 на Европейския парламент и на Съвета[1] беше приет в отговор на кризата с доставките на газ и безпрецедентните увеличения на цените, причинени от ескалацията на ***продължаващата необоснована и непровокирана агресивна война на Русия*** срещу Украйна от февруари 2022 г. насам, което наложи да бъдат предприети координирани и всеобхватни действия на равнището на Съюза, за да се избегнат потенциалните рискове, произтичащи от по-нататъшни прекъсвания на доставките на газ.

(1a) С оглед на продължаващата война на Русия срещу Украйна и в съответствие със стратегическия ангажимент на Съюза да сложи край на зависимостта си от руските изкопаеми горива държавите членки следва да се въздържат от съхранение на газ с руски произход. В този контекст Съюзът следва да се стреми към координирани и незабавни санкции върху вноса и закупуването на какъвто и да е руски газ, включително на втечнен природен газ (ВПГ). В зимната прогноза на Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи (ЕМОПС-Г) за доставките за периода 2024 – 2025 г. се потвърждава, че Съюзът може да постигне целите си за съхранение и да поддържа сигурността на доставките, без да разчита на руски газ, чрез прилагане на съчетание от мерки, включително непрекъснато намаляване на търсенето. Следователно пълното ембарго върху руския газ е както необходимо, така и осъществимо, и бързото му прилагане би допринесло за засилване на енергийния суверенитет и геополитическата издръжливост на Съюза.

(2) Регламент (ЕС) 2022/1032 измени Регламент (ЕС) 2017/1938,

---

[1] Регламент (ЕС) 2022/1032 на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2022 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2017/1938 и (ЕО) № 715/2009 във връзка със съхранението на газ (ОВ L 173, 30.6.2022 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1032/oj).

като въведе временна правна рамка за мерки по отношение на степента на запълване на подземните съоръжения за съхранение с цел укрепване на сигурността на доставките на газ в Съюза, по-специално на доставките на газ за защитените клиенти.

(3) Съоръженията за съхранение на газ осигуряват 30% от потреблението на газ в Съюза през зимните месеци, а добре запълнените подземни съоръжения за съхранение на газ, ***както и намаляването на търсенето на газ*** допринасят значително за сигурността на доставките на газ, като осигуряват допълнителен газ в случай на голямо търсене или прекъсвания на доставките.

(4) Определянето на задължителна цел, за да се гарантира, че съоръженията за съхранение на газ достигат 90% до 1 ноември (цел за запълване), с поредица от междинни цели за всяка държава членка през февруари, май, юли и септември на следващата година (график на запълване), се оказа от основно значение по време на енергийната криза, предизвикана от ***агресивната война на Русия срещу Украйна и*** използването на ***доставките*** на газ ***от Русия*** като ***нейно*** оръжие, както (i) за справяне със ситуации на недостатъчни доставки на газ, така и ii) за намаляване на несигурността на пазара и нестабилността на цените.

(5) Въпреки значителното подобрение на ситуацията на пазара на газ в сравнение с периода 2022 – 2023 г. положението на европейския пазар на газ остава напрегнато***, а геополитическото положение остава неясно***. По-силната конкуренция за доставки на ВПГ в световен мащаб може да увеличи излагането на държавите членки на нестабилност на цените. ▌В тази ситуация ролята на газохранилищата продължава да е от изключително значение. ▌

(6) Съгласно Регламент (ЕС) 2017/1938 задължението на държавите членки да следват годишен график на запълване и да гарантират, че целта за запълване е постигната към 1 ноември всяка година, изтича на 31 декември 2025 г.

(6a) От 2022 г. насам Съюзът успя в значителна степен да направи доставките на газ по-сигурни чрез увеличаване на вноса на ВПГ от надеждни глобални партньори и понастоящем се стреми да елиминира напълно зависимостта на Съюза от руските изкопаеми горива, като използва за основа напредъка, постигнат с REPowerEU. Съюзът разработи нови съоръжения за регазификация и пристанищни терминали, като същевременно създаде пазар на втечнен газ, с който се

гарантира силна устойчивост срещу потенциални прекъсвания на оставащите доставки по руски газопроводи.

(6б) Променената глобална политическа среда трябва да бъде взета предвид по отношение на надеждността на доставчиците на газ и държавите, доставящи газ.

(7) ***С оглед на успеха на Европа да отстрани рисковете за структурата си за внос на газ трябва да се намери баланс в*** общата рамка за ***отговаряне*** на ***потребностите на Съюза от природен газ между енергийната сигурност и връщането към пазарните принципи. Поради това тази рамка*** трябва да бъде достатъчно гъвкава по време на сезона на запълване, за да даде възможност да се реагира бързо на постоянно променящите се пазарни условия, и по-специално да се използват най-добрите условия за закупуване***, за да се намалят цените на газа в Европа***. ***Ето защо целта за запълване следва да бъде намалена на 83%.***

(8) ***За да се подобри стабилността на пазара и да се смекчи рискът от неоправдана нестабилност на цените, евентуално предизвикана от*** междинните цели за запълване, ***е целесъобразно да се предостави по-голяма гъвкавост по отношение на запълването на хранилищата. Поради това*** държавите членки ***следва да предоставят годишни*** ориентировъчни ***планове за запълване, които може да включват, когато е целесъобразно, ориентировъчен график на запълване*** и следва да дават възможност за запълване на хранилищата по начин, позволяващ на участниците на пазара достатъчна гъвкавост в рамките на годината, като се вземе предвид Препоръка ***(2025)1481***.

(8а) Държавите членки следва да имат възможност да се отклоняват от целта за запълване с до четири процентни пункта в случай на неблагоприятни пазарни условия, свързани, наред с другото, с фактори като търсенето и предлагането и конкуренцията, или в случай на търговски дейности, които възпрепятстват запълването на хранилищата по икономически ефективен начин, с което значително се ограничава способността да се гарантира, че газохранилищата се запълват в съответствие с настоящия регламент.

(8б) Освен това Комисията следва да бъде оправомощена да приема делегирани актове за изменение на равнището на допустимото отклонение от четири

процентни пункта за един сезон на запълване, като го увеличи с до още четири процентни пункта в случай на продължаващи неблагоприятни пазарни условия.

(8в) Кумулативните ефекти от предвидените в настоящия регламент гъвкавост и дерогации не следва да водят до намаляване под 75% на задълженията за общо запълване на хранилищата.

(9) Извършената от Комисията оценка на настоящата рамка за енергийна сигурност потвърди положителното въздействие на изискванията за запълване на хранилищата върху сигурността на доставките на газ и това положително въздействие следва да бъде запазено и след 2025 г. ***Разширяването на тези мерки не само би допринесло за продължаващото гарантиране на сигурността на доставките, но също така би представлявало ключов инструмент в усилията на Съюза да премахне зависимостта си от вноса на произхождащ от Руската федерация газ.***

(9а) В същото време настоящият регламент следва да отговаря на настоящите и бъдещите промени на пазарите на природен газ и да допринесе за постигането на стратегическата цел за намаляване на цените на енергията, както и да улесни постепенното връщане към пазарни механизми при запълването отново на хранилищата.

(9б) За да се поддържа сигурността на доставките и подходящото равнище на запълване, Комисията следва непрекъснато да наблюдава пазара и да проучва какви са начините, които биха могли да спомогнат за постигане на целта за запълване, например като се използват механизми за обединяване на търсенето и съвместно закупуване.

(10) Поради това е необходимо да се удължи с две години действието на съответните разпоредби за запълване на газохранилищата, които осигуряват предвидимост и прозрачност по отношение на използването на съоръженията за съхранение на газ в целия Съюз***, като същевременно в настоящия регламент се въведе известна гъвкавост***.

(10а) В съответствие с ангажимента на Комисията за по-добро регулиране и опростяване и като се отразява цялостното подобрение на рамката за енергийна сигурност на Съюза, при мониторинга на спазването на настоящия регламент следва да се гласува по-голямо доверие на административния капацитет на държавите членки. Надзорната тежест върху

Комисията следва да бъде съответно намалена, като се премине към не толкова стриктни задължения за докладване и към рационализирани процедури. Този подход засилва принципа на субсидиарност, избягва ненужната административна сложност и е в съответствие с усилията на Комисията за опростяване, посочени в нейната работна програма за 2025 г.

(10б) Комисията следва да преразгледа своевременно и преди 2027 г. Регламент (ЕС) 2017/1938, за да бъде адаптиран към променящия се енергиен контекст и да отразява бъдещите нужди за съхранение на газ. Наред с други въпроси, при всички изменения следва да се вземат предвид ограниченията на настоящото определение за „защитени клиенти“, предотвратяването на спекулации на пазарите на газ и на спекулативни дейности, които изкуствено повишават цените, ролята на мерките за енергийна ефективност, които водят до проверимо намаляване на търсенето на газ, и как това би могло да се използва от държавите членки за допълнителна гъвкавост, както и да се разгледа рамката при променящ се енергиен микс, в който по-голяма роля спрямо газа ще имат алтернативните източници, като например възобновяеми източници на енергия, водород, заедно с ролята на енергийната ефективност.

(11) Поради това Регламент (ЕС) 2017/1938 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменение на Регламент (ЕС) 2017/1938

▌Регламент (ЕС) 2017/1938 ***се изменя, както следва:***

1) В член 2 точка 27 се заличава;

2) Член 6а се изменя, както следва:

а) заглавието се заменя със следното: „Цел за запълване“;

б) в параграф 1 първата алинея се заменя със следното:

„1. При спазване на параграфи 2 – 5 държавите

членки трябва да постигат във всеки момент в периода между 1 октомври и 1 декември всяка година целта за запълване от 83% на общия капацитет на всички подземни съоръжения за съхранение на газ, които са разположени на тяхна територия и са пряко свързани с пазарна зона на тяхна територия, както и на съоръженията за съхранение, изброени в приложение Iб.“;

в) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Независимо от параграф 1 и без да се засягат задълженията на други държави членки за запълване на съответните подземни съоръжения за съхранение на газ, целта за запълване на всяка държава членка, в която са разположени подземни съоръжения за съхранение на газ, се ограничава до обем, съответстващ на 32,28 % от средното годишно потребление на газ през предходните пет години за посочената държава членка.“;

г) вмъкват се следните параграфи:

,,5а. Независимо от параграф 1 и без да се засягат задълженията на други държави членки за запълване на съответните подземни съоръжения за съхранение на газ, държавите членки могат да решат да се отклонят с до четири процентни пункта от целта за запълване, определена в параграф 1 за всяка държава членка, ако пазарните условия са неблагоприятни за запълване на подземните съоръжения за съхранение на газ.

5б. В надлежно обосновани случаи на продължаващи неблагоприятни пазарни условия и ако това няма да засегне сигурността на доставките на Съюза и на държавите членки, Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 19, за да измени настоящия регламент, като повиши с до 4 процентни пункта допустимото отклонение за държавите членки, посочено в параграф 5а.

В оценката си Комисията взема по-специално предвид степента на запълване на съоръженията за съхранение в държавите

членки, световните доставки на газ, сезонната прогноза за доставки на ЕМОПС за газ и индикациите за манипулация на пазара. Тя може да вземе предвид също и мерки, предприети от държавите членки, като например въвеждане на мерки за намаляване на търсенето на газ, с които се постигат еквивалентни намаления на газа по време на следващия сезон на изтегляне на газ.

5в. Посочените в параграф 2 държави членки могат, при същите условия като предвидените в параграф 5а, да решат да се отклонят с до 1,55% под определения в параграф 2 обем.

5г. Преди да използва някое от отклоненията, предвидени в параграфи 5а и 5в, всяка държава членка се консултира с Комисията и предоставя без излишно забавяне обосновка за решението си. Комисията информира незабавно КГПГ за кумулативните ефекти от всички отклонения съгласно параграфи 5а и 5в и за всяка засегната пряко държава членка.“;

д) параграфи 6 и 7 се заменят със следното:

,,6. За да изпълнят целта за запълване, държавите членки предприемат всички необходими мерки и се стремят да спазват плана за запълване, определен в съответствие с параграф 7а.

7. Държавите членки с подземни съоръжения за съхранение на газ представят своевременно на Комисията ориентировъчен план за запълване за цялата календарна година, за да се достигне годишната цел за запълване на съоръжението за съхранение на газ, определена в параграф 1. Планът включва техническа информация в обобщен вид за подземните съоръжения за съхранение на газ на територията на съответната държава членка и е пряко свързан с нейната пазарна зона.“;

е) параграф 8 се заличава;

ж) параграфи 10 и 11 се заменят със следното:

,,10. Компетентният орган на всяка държава членка извършва непрекъснат мониторинг за

спазване на целта за запълване, както е определена в плана за запълване, и докладва редовно и поне веднъж месечно на Комисията и КГПГ. Ако се предвижда, че целта не може да бъде постигната, компетентният орган незабавно предприема ефективни мерки за нейното постигане. Държавите членки информират Комисията и КГПГ относно предприетите мерки.

11. В случай на значително и устойчиво отклонение от страна на държава членка от плана за запълване, което застрашава постигането на целта за запълване, или в случай на отклонение от целта за запълване, Комисията, когато е целесъобразно и след като се консултира с КГПГ и съответните държави членки, издава препоръка до съответната държава членка или до съответните други държави членки относно мерките, които трябва да бъдат предприети незабавно, за да се преодолее отклонението или да се сведе до минимум въздействието върху сигурността на доставките, като взема предвид, наред с другото, възможни неблагоприятни пазарни условия и особености на държавите членки като техническите характеристики и размера на подземните съоръжения за съхранение на газ спрямо вътрешното потребление на газ, намаляващото значение на подземните съоръжения за съхранение на газ с ниска калоричност за сигурността на доставките на газ и съществуващия капацитет за съхранение на ВПГ.

11а. Когато държава членка не постига целта за запълване, определена в параграф 1, застрашавайки по този начин сигурността на доставките на Съюза, Комисията приема акт за изпълнение, с който се определя план за запълване за тази държава членка за следващата година, въз основа на техническата информация, предоставена от всяка държава членка, и като се взема предвид оценката на КГПГ. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 18а, параграф 2. Той се основава на оценка на общата ситуация

по отношение на сигурността на доставките на газ и развитието на търсенето и предлагането на газ в Съюза и в отделните държави членки с цел да се гарантира сигурността на доставките на газ.“;

3) Член 6б се изменя, както следва:

а) заглавието се заменя със следното: „Изпълнение на целта за запълване“;

б) в параграф 1 първата алинея се заменя със следното:

„1. Държавите членки предприемат всички необходими мерки с цел постигане на целта за запълване, определена съгласно член 6а. При осигуряване на постигането на целта за запълване държавите членки дават приоритет, когато е възможно, на пазарните мерки.“;

в) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Мерките, предприети от държавите членки съгласно параграф 1, се ограничават до това, което е необходимо за постигане на целта за запълване. Тези мерки са ясно дефинирани, прозрачни, пропорционални, недискриминационни и проверими. Те не трябва да нарушават неоправдано конкуренцията или правилното функциониране на вътрешния пазар на газ, нито да повишават неоправдано разходите за енергия или да застрашават сигурността на доставките на газ за други държави членки или за Съюза. Държавите членки информират Комисията и КГПГ за всички такива мерки.“;

4) Член 6в се изменя, както следва:

а) в параграф 1, първата алинея се заменя със следното:

„1. Държава членка без подземни съоръжения за съхранение на газ гарантира, че участниците на пазара в рамките на тази държава членка разполагат с договорености с операторите на подземни системи за съхранение или с други участници на пазара в държавите членки, които имат подземни съоръжения за

съхранение на газ. Тези договорености предвиждат използването, до 1 декември, на обеми за съхранение, съответстващи на най-малко 15% от средното годишно потребление на газ през предходните пет години на държавата членка без подземни съоръжения за съхранение на газ. Въпреки това, когато капацитетът за трансграничен пренос или други технически ограничения не позволяват на държава членка без подземни съоръжения за съхранение на газ да използва напълно 15% от тези обеми за съхранение, тази държава членка съхранява само технически възможните обеми.“;

б) в параграф 2 втора алинея се заменя със следното:

„Държавите членки без подземни съоръжения за съхранение на газ доказват, че изпълняват изискванията по параграф 1, и уведомяват Комисията за това.“;

в) ***в параграф 5, първа алинея буква а) се заменя със следното:***

,,а) гарантират, че обемите за съхранение до 1 декември съответстват най-малко на средната стойност на използвания капацитет за съхранение за предходните пет години, определен, наред с другото, като се вземат предвид потоците по време на сезона на изтегляне на газ през предходните пет години от държавите членки, в които се намират съоръженията за съхранение; или“;

г) параграф 6 се заменя със следното:

,,6. Освен ако е посочено друго в приложение Iб, в случай на подземни съоръжения за съхранение на газ, разположени в една държава членка, които не са обхванати от параграф 5, но са пряко свързани с пазарната зона на друга държава членка, тази друга държава членка гарантира, че между 1 октомври и 1 декември обемите за съхранение съответстват най-малко на средната стойност на капацитета за съхранение, резервиран в съответната трансгранична точка през предходните пет години.“;

5) Член 6г се изменя, както следва:

а) параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Операторите на системи за съхранение докладват степента на запълване на компетентния орган във всяка държава членка, където се намира съответното подземно съоръжение за съхранение на газ и ако е приложимо, на образувание, определено от тази държава членка („определеното образувание“), както е определено съгласно член 6а.

2. Компетентният орган и ако е приложимо, определеното образувание на всяка държава членка, провеждат мониторинг на степента на запълване на подземните съоръжения за съхранение на газ на своя територия в края на всеки месец и докладват ежемесечно резултатите на Комисията без каквото и да е забавяне. Компетентният орган включва също и информация относно дела на произхождащия от Руската федерация газ, съхраняван в тази държава членка, когато е налична такава информация.

Комисията може, когато е целесъобразно, да покани Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) да окаже съдействие при такъв мониторинг.“;

б) параграфи 4 и 5 се заменят със следното:

„4. КГПГ подпомага Комисията при мониторинга на целта за запълване и разработва насоки за Комисията относно подходящите мерки за осигуряване на по-добро съгласуване в случаите, когато степента на запълване на държавите членки застрашава изпълнението на целта за запълване, или за да се гарантира спазване на целта за запълване.

4а. Когато е целесъобразно, Комисията прилага мерки, които помагат на държавите членки да постигнат целта за запълване, включително мерки за насърчаване на участието в механизма за обединяване на търсенето и съвместно закупуване, създаден съгласно

Регламент (ЕС) 2022/2576 (AggregateEU)* .

5. Държавите членки и когато е целесъобразно, Комисията, предприемат необходимите мерки за постигане на целта за запълване и за осигуряване на изпълнението на задълженията за съхранение от страна на участниците на пазара. Тези мерки може да включват достатъчно възпиращи санкции и глоби, като например подходящи финансови санкции.

_____

* ***Регламент (ЕС) 2022/2576 на Съвета от 19 декември 2022 г. относно засилване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, надеждни референтни показатели за цените и надежден трансграничен обмен на газ (ОВ L 335, 29.12.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2576/oj).“;***

6) В член 17а, параграф 1 се добавя следната буква:

„(га) информацията за дела на произхождащия от Руската федерация газ, съхраняван в хранилищата на ЕС, предоставена от държавите членки в съответствие с член 6г, параграф 2.“;

7) В член 22 четвърта алинея се заменя със следното:

„Член 2, точки 27 – 31, членове 6а – 6г, член 16, параграф 3, член 17а, член 18а, член 20, параграф 4 и приложение Iб се прилагат до 31 декември 2027 г.“;

8) Приложение Iа се заличава.

Член 2

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила ***и започва да се прилага*** в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел,

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател